

Auteur: Hans Bouwman | Beeld: Sjon.nl

ONDERZOEK STUDENTEN VHL AANZET VOOR
VERVOLGSTUDIE NAAR VERSTENINGSGRAAD

Verband tussen grootte van de tuin en verstening

Hebben nieuwbouwwoningen en huurwoningen een hogere versteningsgraad van hun tuinen dan andere woningen? Met die vraag hielden twee studenten van hogeschool Van Hall Larenstein zich eind vorig jaar, begin dit jaar bezig. Een voorzichtige conclusie: er is een verband tussen de grootte van een tuin en verstening. Een harde conclusie: er dient vervolgonderzoek te komen.

Karlijn Michiels (19) en Teun van Keijsteren (21) zijn tweedejaarsstudenten van de opleiding Management van de Leefomgeving van Van Hall Larenstein. In het kader van hun studie liepen zij 10 weken stage bij

Stichting Steenbreek

met het verzoek een onderzoek te houden naar factoren die invloed hebben op de verstening op privaat terrein.

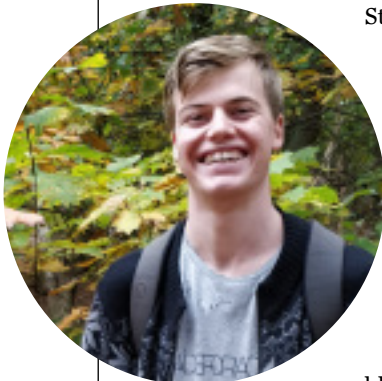
‘We wilden in drie steden telkens vier huizenblokken onderzoeken en kijken naar huur- en

koopverhouding, WOZ-waarde en tuinoppervlakte’, vertelt Michiels. De steden die zijn uitgekozen zijn Hoorn, Zaan-dam en Arnhem. Het verkrijgen van informatie is in de laatste gemeente niet helemaal gelukt, waardoor het huur/koop-ge-deelte niet is meegenomen, de rest van het onderzoek wel. ‘Vanuit Stichting Steenbreek werden voor ons onderzoek de factoren bouwjaar en huur- of koopwoning aangedragen. De hypotheese waarmee we aan de slag gingen luidde: nieuwbouwwoningen en huurwoningen hebben een hogere versteningsgraad dan andere woningen. Vervolgens hebben we de huizenblokken vluchtig onderzocht en zijn de

factoren tuinoppervlakte en WOZ-waarde er nog bijgekomen.’

Correlatie

Voor hun onderzoek hebben de studenten gebruikgemaakt van gegevens van gemeenten, woningbouwverenigingen en kaartmateriaal van Cobra Groeninzicht, een adviesbureau dat werkzaam is in de groene leefomgeving en dat van alle gemeenten in Nederland een infographic heeft gemaakt waarop te zien is in hoeverre gebieden, wijken, buurten en straten zijn versteend. De infographics zijn geschonken aan Stichting Steenbreek die alle aangesloten gemeenten van een dergelijke infographic voorziet.

Teun van Keijsteren

Michielsen: 'We hebben allerlei grafieken in een Excel-bestand gemaakt en gebruikgemaakt van de Pearson-correlatie waarmee een verband getoetst kan worden tussen twee variabelen en die de meeste nauwkeurigheid laat zien.' Simpel gezegd: als de uitkomst van de Pearson-correlatie richting 1 of -1 ligt dan is een verband aanwezig; ligt het getal rond 0 dan is er geen verband aanwezig. De resultaten van het onderzoek van Michielsen en Van Keijsteren laten zien dat de relatie tussen versterkingsgraad en bouwjaar 0,086 is (dus eigenlijk geen verband) en tussen versterkingsgraad en tuinoppervlakte -0,488; voor de WOZ-waarde is dat -0,405. Voor het verband tussen de versterkingsgraad en huur- of koopwoning is gekeken naar de procentuele verschillen tussen de versterkingsgraad van koopwoningen en die van huurwoningen. Het percentage bij huurwoningen (83-85%) ligt hoger dan bij koopwoningen (73-81%).

Woningbouwverenigingen

'We kunnen uit het onderzoek geen harde conclusies trekken omdat we maar een klein aantal woningen hebben onderzocht. Maar uit de resultaten die we hebben, blijkt dat er tussen versterking en de factoren tuinoppervlakte en WOZ-waarde een mogelijk verband terug te zien is. Daarentegen is er tussen de versterking en de factoren bouwjaar en huur- of koopwoning bijna geen verband terug te vinden', zegt Michielsen. Dirk Voets, specialist remote sensing bij Cobra Groeninzicht, onderschrijft de conclusie van de beide studenten. 'Ik vind het mooi dat ze de insteek met de woningbouwverenigingen hebben genomen, al is het jammer dat veel woningbouwverenigingen en corporaties vaak helemaal niet in kaart hebben hoe het zit met de versterking in tuinen. Hun

conclusie herken ik op onze kaarten. Mensen die een grote tuin hebben, hebben meer ruimte om zowel een terras als groen aan te leggen; wie een klein tuintje heeft wil toch ergens kunnen zitten. Dan maak je een zitje en is al driekwart van je tuintje vol. Dat is ook op onze kaarten te zien; maar we hebben nooit een rekenkundige analyse gedaan.'

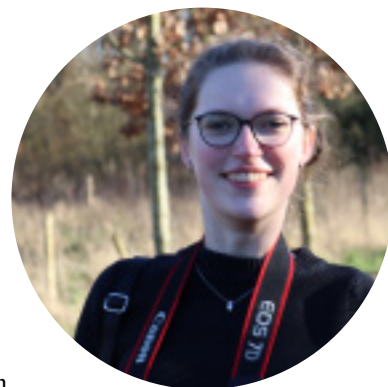
Gemeenten

Wat is de waarde van een onderzoek als dat van de studenten van Van Hall Larenstein voor gemeenten? Voets: 'Ik zie steeds meer interesse van gemeenten voor het onderwerp versterking; het gaat dan niet alleen om de tuinen maar ook om de openbare ruimte. In Arnhem is bijvoorbeeld een beleidsdoel om 10 procent van de versterking uit de stad te halen. Daar wordt juist ook gerekend op de privétuinen want ongeveer 40 procent van het grondoppervlak van de gemeente bestaat uit privaat terrein en daar is dus de meeste winst te behalen. Van de versterking is echter vaak geen goed beeld en dat komt misschien ook wel door de AVG en zaken als privacyschending als de gemeente gaat kijken in die tuintjes. Onderzoeken en technieken om dat inzichtelijker te maken zijn heel erg welkom bij gemeenten.'

De belangrijkste taak van een gemeente is volgens Voets dan ook om mensen te enthousiasmeren en te motiveren hun tuin te vergroenen. 'Je kunt er nauwelijks verplichtingen aan toekennen of een tuintegeltax invoeren, dat is veel te invasief. Maar met ludieke acties als bijvoorbeeld het NK Tegelwippen, bonnen uitdelen van een tuincentrum of gratis tegels afvoeren, kun je ontzettend veel bereiken en gedrag beïnvloeden en mensen over de drempel helpen. Gemeenten hebben daarin ook ondersteuning nodig, bijvoorbeeld van Stichting Steenbreek.'

Vervolgonderzoek

'We hebben van deze stage en van het onderzoek heel veel geleerd', zegt Karlijn Michielsen. 'Het was een heel leuk en interessant onderzoek en het had van ons langer mogen duren. Tien weken is niet zo veel; je bent eerst een paar weken bezig om informatie en gegevens te verzamelen en dan kun je pas aan de slag om alles te verwerken en te onderzoeken. Ik zou het liefst met de factor oppervlakte verdergaan en daar onderzoek naar willen doen.' Het idee van een vervolgonderzoek wordt onderschreven door Dirk Voets. 'Wij zijn bezig om voor de Klimateffectatlas een kaart voor heel Nederland te maken waarop de versterkingsgraad van alles in ons land op buurtniveau is te zien. Dat levert een bom aan cijfers op. Het zou mooi zijn om die cijfers een keer door een wiskundige met groene vingers, of een geostatisticus door te laten rekenen, bijvoorbeeld als afstudeerstage. Ik zie hier veel kansen voor omdat dat concrete handvatten biedt aan gemeenten om gericht actie te ondernemen.'

Karlijn Michielsen

